

Praktische richtlijnen voor beheer, onderhoud en kappen van bomen.

Uitgangspunten:

- **Beeldbepalende bomen en monumentale bomen moeten kunnen uitgroeien tot volwassen volgroeide bomen.**
- **Stede Broec streeft naar een duurzaam groenbeheer**
- **Het openbaar groen wordt in overleg met de bewoners ingericht, burgerparticipatie**
- **Stede Broec is een groene gemeente en wil dit groene karakter behouden**

De gekozen volgorde geeft ook de prioritering in importantie aan.

Visie:

Het behouden en verder ontwikkelen van een duurzaam en kwalitatief goed bomenbestand.

Een duurzaam bomenbestand wordt bereikt met de juiste balans tussen enerzijds kwalitatief goede en gezonde bomen op een juiste standplaats die het karakter, de structuur en het leefklimaat van de gemeente verbeteren en anderzijds voldoende middelen om de bomen op een adequate wijze te beheren en in stand te houden.

De gemeente Stede Broec vindt het belangrijk dat de inwoners zich thuis voelen in hun omgeving.

Beleid t.a.v. uitgangspunt: Beeldbepalende bomen

In 2007/2008 is er een lijst met bomen geïnventariseerd die door de Raad is vastgesteld. De bomen op deze lijst hebben de status Beeldbepalend of Monumentaal gekregen.

Deze status heeft betrekking op de leeftijd en/of de standplaats van de boom.

De status geeft de boom bescherming tegen ongeoorloofde kap en voor de Monumentale bomen is er een klein bedrag per onderhoudswijk beschikbaar om bepaalde bomen van een snoeibeurt te kunnen voorzien.

De bomen worden in de onderhoudswijk bekeken en weer geïnventariseerd.

Uit deze inspectierondes is gebleken dat er regelmatig bomen uit het bestand zijn verwijderd. Soms door een gelopen procedure maar ook door stormschade of ongeoorloofde kap.

Ook door het toepassen van verkeerde snoei zijn er veel bomen die hun natuurlijke habitus hebben verloren. We spreken hier dan niet meer over Beeldbepalend of Monumentale bomen.

Na ruim zes jaar deze status te hebben toegepast zijn we van mening om deze status eens te evalueren.

Voor de Beeldbepalende bomen die op de lijst voorkomen zijn in vele gevallen niet vanaf de openbare ruimte te zien waardoor Beeldbepalend niet van toepassing is.

De standplaats van deze bomen is in de meeste gevallen de achtertuin van particulieren en toezicht op deze bomen is dan ook bijna niet mogelijk.

Bij de inspectierondes komen we dan tot de conclusie dat de bomen er niet meer staan.

Voornamelijk bij veel Beeldbepalende bomen zetten wij onze vraagtekens of we de status hiervan moeten behouden of omzetten naar Monumentaal als ze daar voor in aanmerking komen.

Beleid t.a.v. uitgangspunt: Duurzaamheid

Het principe is dat bomen moeten kunnen uit groeien tot volle wasdom, zonder ernstige overlast te veroorzaken aan direct omwonenden of schade te veroorzaken aan gemeentelijke of particulieren eigendommen.

Is dit niet het geval dan is er sprake van een verkeerde boom op een verkeerde plaats. Dit kan te maken hebben met de soortkeuze of de standplaats. Als er sprake is van een verkeerde soortkeuze dan is het wellicht slim om de bomen te vervangen door een ander soort. Is de locatiekeuze de oorzaak dan zou overwogen moeten worden om de boom te verwijderen en indien mogelijk elders in de directe omgeving een boom te planten.

Kandelaberen (een snoeitechniek, waarbij de takken van een boom, voor een groot deel, afgezaagd worden, waardoor de boom het uiterlijk krijgt van een kandelaber/kandelaar) is een dure en geen duurzame beheersmaatregel en dient zoveel mogelijk vermeden te worden tenzij om esthetische redenen gekozen is voor een gesnoeide vormboom of dat kandelaberen de enige manier is om een beeldbepalende boom te handhaven.

Beleid t.a.v. uitgangspunt: Burgerparticipatie

Veel burgers voelen zich betrokken bij hun wijk of omgeving en zetten zich daar vrijwillig voor in. Dit heet burgerparticipatie. Ze doen vrijwilligerswerk, organiseren schoonmaakacties in de straat, kopen collectief zonnepanelen in of richten een lokale zorgcoöperatie op. Of ze praten mee over de gemeentebegroting of gemeentebeleid .

Als mensen zelf meer initiatieven nemen, vraagt dat om een andere rol van de overheid. Die sluit steeds vaker aan bij de initiatieven in de samenleving. Dit heet overheidsparticipatie. De rol van de overheid is ondersteunend. De gemeente kan bijvoorbeeld voorzieningen aanbieden of beschikbaar stellen.

Deze rol als gemeente is een andere dan die voorheen werd ingenomen. Burgers bepalen steeds meer zelf hoe zij hun directe woonomgeving ingericht willen zien. Dit betekent dat de gemeente hierin wil faciliteren.

Beleid t.a.v. uitgangspunt: Stede Broec is een groene gemeente en wil dit karakter behouden

Bomen bepalen voor een groot deel het groene karakter van de gemeente en behoud van de bomen is het primaire uitgangspunt van het onderhoud en beheer van de bomen. Uitgangspunt is echter wel dat de bomen een toegevoegde waarde hebben voor het woon-/leefklimaat. Indien bomen een negatieve invloed op het leefklimaat dan zal of middels beheer en onderhoud de negatieve gevolgen weggenomen dienen te worden. Mocht dit niet structureel tot verbetering leiden dan kan het kappen van de boom overwogen worden.

Praktische richtlijnen

Er vanuit gaande dat de gemeente haar bomen zoveel mogelijk wil behouden en dat de vorm en kwaliteit van individuele boom en de standplaats/locatie van deze boom niet strijdig is met de visie, zijn de volgende richtlijnen opgesteld:

Richtlijnen m.b.t overhangende takken over tuinen en woningen:

Takken die over tuinen en woningen hangen worden op verzoek van bewoners verwijderd, tenzij er sprake is van een beeldbepalende boom of sprake is van verjaring. Dit geldt niet voor woningen die in een park of parkachtige omgeving staan waar het groen de hoofdfunctie heeft van de betreffende locatie. Indien bomen qua grootte te dicht op de erfgrans staan en regulier snoeien geen oplossing biedt dan dient overwogen te worden de bomen te verwijderen of te vervangen door een andere soort.

Takken die op minder dan 1 meter van een gevel zijn verwijderd en het onderhoud van het pand belemmeren of mogelijk schade kunnen veroorzaken worden op verzoek van bewoners verwijderd of ingekort.

Richtlijnen m.b.t. bezonning en lichttoetreding in woning en tuin

Een recht op zonlicht bestaat niet. Bomen dienen echter het leefklimaat en het woongenot te veraangenamen. Indien de bomen (aantoonbare) ernstige overlast geven door schaduw en dit niet structureel door regulier snoeien is op te lossen dan kan overwogen worden de bomen te kappen. Het kappen van bomen zal alleen gebeuren als de bomenstructuur ter plekke niet te veel wordt aangetast. Bij bomen in hofjes, binnenterreinen e.d. kan coulanter omgegaan worden met verzoeken om bomen te kappen dan bij straatbomen waarbij de individuele boom onderdeel uit maakt van een rijbeplanting.

Kapverzoeken moeten door een meerderheid van de direct omwonenden ondersteund worden.

Kap- en snoeiverzoeken om een hoger rendement te verkrijgen bij zonnepanelen worden niet gehonoreerd.

Richtlijnen m.b.t. schade aan particuliere eigendommen door gemeente bomen.

Boomwortels houden niet op met groeien bij de erfgrens. Bewoners mogen wortels die in hun tuin groeien verwijderen mits de boom hier geen schade van ondervindt. Indien boomwortels ernstige schade veroorzaken aan particuliere eigendommen dan is er sprake van een verkeerde boom op een verkeerde plaats. Als er middels reguliere beheermaatregelen geen structurele oplossing te vinden is dan zal overwogen kunnen worden om de boom te verwijderen.

Boomwortels kunnen ook het riool ingroeien en daar verstoppingen veroorzaken. In dergelijke situaties is er vaak al sprake van een lekkage in het riool. Bij herstel van het riool kunnen boomwortels verwijderd worden en zo nodig worteldoek worden aangebracht. Indien dit geen structurele oplossing biedt dan kan overwogen worden om de boom te verwijderen. Uitgangspunt is wel dat de rioolbeheerder in eerste instantie er voor zorgt dat ingroei van wortels in het riool wordt voorkomen.

Richtlijnen m.b.t. gemeente bomen in particuliere tuinen

Op diverse plekken staan gemeentebomen in particuliere tuinen. Dit is niet een gewenste situatie. Het onderhoud van dergelijke bomen levert vaak problemen op en ook is in dergelijke gevallen niet duidelijk wie aansprakelijk is bij mogelijke schade veroorzaakt door de boom. Volgens de wet is de eigenaar van de grond ook eigenaar van de boom. Verzoeken om de bomen te snoeien zullen in de reguliere cycli worden meegenomen conform de gebruikelijke snoeiwijze. Verzoeken om bomen te kappen in particuliere tuinen zullen altijd worden gehonoreerd tenzij de boom staat op de lijst van beeldbepalende of monumentale bomen.

Richtlijnen m.b.t. wortelopdruk

Mensen moeten veilig over straat kunnen lopen zonder zich zorgen te hoeven maken over obstakels in het wegdek. Met name slechtzienden en bejaarden moeten er op kunnen vertrouwen dat zij veilig gebruik kunnen maken van voetpaden e.d.

Bij wortelopdruk zal eerst gekeken worden of de bestrating kan worden aangepast. Mocht dat niet mogelijk zijn dan kunnen er wortels worden weggenomen. Indien dit de stabiliteit van de boom ernstig verslechtert dan kan overwogen worden de boom te kappen. Indien de noodzaak tot aanpassing van de bestrating blijft voortdoen bij dezelfde boom, is er sprake van de verkeerde boom op de verkeerde plaats en zal deze worden verwijderd.